

Ishonch

Юрт тараққиётийи йўлида бирлашаймик!

Ўзбекистон касаба ўюшмалари Федерацияси нашри • Газета 1991 йил 21 марта чиқа бошлаган • www.ishonch.uz • e-mail: ishonch1991@yandex.uz

Кун нафаси

Президент Шавкат Мирзиёев 9 август куни иштимолчиларни нефть ва газ ресурслари билан барқарор таъминлаш масалалари бўйича йиғилиш ўтказди.

9 август куни Ўзбекистон Республикаси Президентининг тадбиркорлар билан учрашувига тайёргарликнинг бориши бўйича йиғилиш ўтказилди.

Марказий сайлов комиссиясининг навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини ўтказиш бўйича сайлов оқругларини тузиш ва оммавий ахборот воститали вакилларини аккредитациядан ўтказиш масалалари кўриб чиқиди.

Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлигига вазир Нозим Хусанов Тожикистон Республикаси меҳнат, миграция ва ахоли бандлиги вазiri Ширин Амонзода билан учрашиди.

Тожикистон Республикасининг «Ҳарб майдон» полигонидаги Ўзбекистон, Тожикистон ва Россия ҳарбий хизматчилари иштирокидаги уч томонлама кўшма машҳулотлар олдидан козлаб ҳарбий техникалар иштирокида сўнгига ҳал қуловчи машҳулар ўтказилди.

Қоқақалпогистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги бошқарма, бўлим ва хизмат соҳалари ходимлари ўтасида «Янги Ўзбекистонда эркин ва фаровон яшайлик!» шиори остида кўрик-танлов бўлиб ўтди.

2-7 август кунлари бўлиб ўтган Халқaro Математика мусобақасида ўзбекистонлик талабалар 5 та олтин, 6 та кумуш, 4та бронза медал ва 2та фахрий ёрлиқни кўлга киритишиди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти хуруридаги давлат бошқаруви академиясида «Эл-юрт умиди» жамғармаси танлови ғолибларига сертификат топшириш маросими бўлиб ўтди.

Оtabek Turtsinbekov ўзбекистон Республикасининг Ақтау шахридан (Қозғистон Республикаси) бош консули этиб тайинланди.

Хитой-ўзбек вакцинасининг иккичи ва учинчи дозалари билан эмлаш вақтингча тўхтатилиди.

Жиззах вилояти Янгиобод тумани Кўшқанд қишлоғида 170 ўринга мўлжалланган «Умиджон баҳтли болажонлари» надавлат мактабгача таълим ташкилоти тубдан қайта реконструкция қилиниб, фойдаланишига топширилди.

Интернет хабарлари асосида тайёрланди

Темур МАМАДДАМИНОВ (ўзб) отган сурʼат

ЮРТНИ УЛУГЛАГАННИ ЭЛ АРДОҚЛАЙДИ

Тошкент аэропортида Япониянинг Токио шаҳрида ўтган XXXII ёзги Олимпия ўйинларида жонажон Ватанимиз – Ўзбекистоннинг шуну шуҳратини оламга тароннум этган спорчиларимиз муносиб кутиб олинди.

Миллий Олимпия кўмитасида 32-олимпия ўйинларида зафар қўчган спортчиларимизни тақдирлаш маросими ўтказилди. Токио спорт майдонларида медалларга мушарраф бўлган ҳар бир спорчимизга

Ўзбекистон Республикаси Президентининг совғалари – енгил автомашиналар ва ўй-жойларнинг қалитлари тантанали рашида топширилди.

ЎЗА

Ватан учун 9 дақиқа

Чемпионга мактуб

Баҳодир, сен америкалик рақибинг Ричард

Торресни мағлуб этганингда кўзингга ёш олдинг. Мен ҳам телевизор қаршисида овоз чиқармасдан йиғладим. Шунда туйқус англодимики, одамзод йиғлаб ҳам лаззат тотиши мумкин экан...

нинг йиғлаганини кўриб ҳам кувонса, роҳатланса, ғуруранса бўлар экан.

Шу кунга қадар оғир вазни боксчilar ўтасида Олимпиада чемпионлигини Леннокс Люис, Владимир Кличко, Александр Поветкин каби дунёга машҳур спорчилар кўлга киритган бўлса, энди уларнинг қаторига сен ҳам кўшилдинг.

Олимпиада нима ўзи? Шусиз ҳам дунёда спорт мусобақалари кўп-ку. Мамлакатлар, қитъалар ва жаҳон чемпионатлари, жаҳон кубоги учун ўтказиладиган мусобақалар, ҳалқаро ўттоқлик учрашувлари камими?

Мана, сабрсизлик билан кутлаган Токио олимпиадаси ҳам якупнанди. Спортиларимиздан Улубек Рашибов, Ақбар Жўраев ва Бекзод Абдураҳмонов эса бронза медалларини кўлга киритдинлар. Олимпиачиларимиз медаллар ҳисоби бўйича дунёning 205 та давлати орасида ўтиз иккинчи ўринни эгаллади. Агар ҳакамлар нохолислик қўлишмаганида мувоффакиятларимиз буданд ҳам кўпроқ бўлиши мумкин эди.

Начора?

Борига шукр.

Юртошларимиз АҚШ, Япония, Хитой, Жанубий Корея, Россия, Франция, Германия, каби мамлакатлардан чемпионий илинжидаги келган номдор спортиларнинг анча-мунчасини мусобақадан чиқариб юборишиди.

Мана кураш!

Мана интилиш!

Бас, шундай экан, ҳаёт ҳам, ҳайрат ҳам давом этади. Яна нима дейиш мумкин?..

Шу кунга қадар оғир вазни боксчilar ўтасида Олимпиада чемпиони, тақдирлаш маросимида сўнг рингдан чиқиб кетаётанингда Буюк британиянга рақибинг Фрейзер Кларк (арчи у ярим финалда сендан мағлубиятга учраган бўлса-да) чеккис хурмат кўрсатиб, каннатнинг бир томонини кўтариб турди. Мана шундай жиҳатлари учун ҳам Олимпиада халқлар дўстлиги, мардлик, бирлашиши бўйрами!

Ўрингда бораётib ўйдан адашган рақибига испанияни спортни тўғри манзилни кўрсатиб юборди...

Сенга эса чемпион, тақдирлаш маросимида сўнг рингдан чиқиб кетаётанингда Буюк британиянга рақибинг Фрейзер Кларк (арчи у ярим финалда сендан мағлубиятга учраган бўлса-да) чеккис хурмат кўрсатиб, каннатнинг бир томонини кўтариб турди. Мана шундай жиҳатлари учун ҳам Олимпиада халқлар дўстлиги, мардлик, бирлашиши бўйрами!

Парижда йиғлаб кўриш гунча омон бўлинг, азизлар!

Ҳа айтганча, чемпион укам Баҳодир, яна бир бор таъқидлайман, сен тўққиз дақиқа ичига Ватан учун, ёшлар ва биздан кейинги авлодлар учун асрларга татийдиган қимматли ютуқ қолдирдирин!

Унутма, биз сен билан фаҳламиз! Биз сени, сизларни яхши кўрамиз!

Нормурод МУСОМОВ,
«ISHONCH»

Трансё́лар «Чангали»

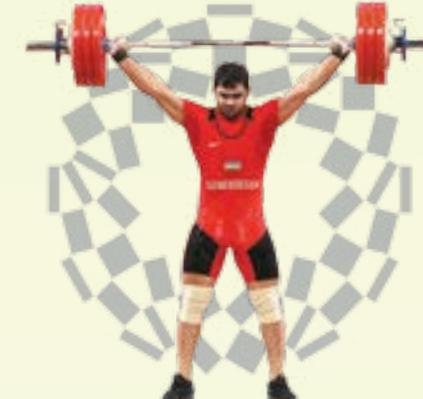
Сиз айтган чинорлар... кесилиб кетди(ми?)

Келгуси сонларда ўқинг...

БУЮК ҲАЛҚ ИФТИХОРИ

Олимпиада ғолиблари ва барча ватаншарвар ўғил-қизларга бағишли

Оқ ўйл тилаб кузатгандик – гувоҳ ойдин саҳарлар, Кунниқарга ёғду шла кетди сара навқарлар, Ватан шаън даст кўтарди илиги тўқ Акбарлар, Иншааллоҳ, күй инмас ўзбекнинг номус-ори, Балли, балли, минг бор балли, Буюк ҳалқ ифтихори!

Пинхондир гоҳ юрт бағрида ётган тилла ургудек, Кўкарғайдир кўёу нури тушса қилиб куллуқ лек, Манглайдида олтин колдуз ярқираган Улубек Оёғидан чўғлар сачар – оловдир жисми-бори, Балли, балли, минг бор балли, Буюк ҳалқ ифтихори!

Олқислагай ўзбекистон – водий, дашту воҳадир, Азим дарё изидан юз туман жилга оқадир, Темур зарбин муштига жо айлаган алп Баҳодир, Қалиб кетар рингдай дунё – босса тоғдай виқори, Балли, балли, минг бор балли, Буюк ҳалқ ифтихори!

Халқа бўлиб айланар шод мангу тирик не зотлар, Эркин кураш тушиб ёнгай, шаксиз, руҳи озодлар, Эл кўнглига баҳт сувратин соглай ғоли Беҳзодлар, Зафар кучиб, чарх ургай хур юртнинг лочину сори, Балли, балли, минг бор балли, Буюк ҳалқ ифтихори!

Яғи даврон сайқалидан жилва сочгай тольятинг, Қай дилга руҳ, қай кўнглига ҳадик солгай савлатинг, Чил беролмас шум рақиблар – барқарордир Давлатинг, Азми қатъий салтанат бу – етти иқлим иқори, Балли, балли, минг бор балли, Буюк ҳалқ ифтихори!

Дуо бирла олтин ол, хўп, кумушу биринж бўлсин, Бизни енмоқ ўзгалирга ушалмас ишинж бўлсин, Ватан обод бўлсин абад, эл музaffer, тинч бўлсин, Тумр бўлсин шоурларнинг меҳр тўйла изҳори, Балли, балли, минг бор балли, Буюк ҳалқ ифтихори!

Нодир ЖОНУЗОҚ

8.08.2021

- Ишончага келсам, «сизг: касаба уюшмалари томонидан санаторийга бепул йўлланма берилди», дейиши. Бошида ишончадим. Лекин директор табриклагач, бошим кўкка ети, - дейди Риштон туманинда 1-ИДУМИ ўқитувчиси Ўқтамжон Ходоров. - Хуллас, «Чимён» санаторийсида кўнгилдаги ҳордиқ чиқарип, саломатлигимни тикладим. Фамхўрлик учун мутасаддиларга раҳмат.

ТАЪЛИМ ФИДОЙИЛАРИГА ТУХФА

Жаал таълими вазирлиги ҳамда Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацииси кенгаши раёстининг қарорига асосан жорий йил давомида 561 нафар фаргоналик педагог асосида санаторийларда соғломлаштирилиши кўзда тутилган. Шу кунгача уларнинг **300 НАФАРДАН** зиёди сиҳатгоҳларда саломатликларини мустаҳкамлаб қайти.

Жорий йил давомида 561 НАФАР

бепул йўлланма асосида санаторийларда соғломлаштирилиши кўзда тутилган. Шу кунгача уларнинг **300 НАФАРДАН** зиёди сиҳатгоҳларда саломатликларини мустаҳкамлаб қайти.

300 нафардан зиёди сиҳатгоҳларда саломатликларини мустаҳкамлаб қайти.

Йигирма йилдан бўён Дангарга туманинда 11-мактабда биология фанидан сабоқ бериб келаётган Машхура Абдуллаева ҳам бепул йўл-

ланмага эга бўйган устозлардан бири.

- Очиғини айтсан, бу ҳаётимдаги илк имтиёз, бепул йўлланма бўйди, - дейди М.Абдуллаева. - Эътибор учун масъулларга ўз миннатдорлигимни билдираман. Бундан кейин ҳам ёш авлод камоли йўлида бор меҳнатимни аямайман.

- Шу пайтгача бирор марта сиҳатгоҳда дам олмаганман, - дейди Дангарга туманинда 31-мактабнинг физика фани ўқитувчиси Нодирхон Исмоилов. - Кўп йиллик меҳнатлашпи ва эришган ютуқларим сабаб менга касаба уюшмалари томонидан «Чорток» санаторийига бепул йўлланма берилди. Энди янгича куч, янгича ғайрат билан ўкув йилини бошлайман.

Ўзбекистон туманинда 65-мактабнинг информатика фани ўқитувчиси Одинахон Йўлдошева ҳам жонкуя, ёш авлодга илму-фан ва ҳаёт сирларини ўргатишдек масъулиятли ишни адо этиб келаётган устозлардан. Бу йил унинг 9 нафар ўқувчиси фан олимпиадаларида юқори натижаларини кўлга киритди.

- Ўқувчиларим эришган ютуқларни кўриб, меҳнатларим зое кетмаганини хис қиласан, - дейди Одинахон Йўлдошева. - Камтарона меҳнатларим юксак баҳоланиб, «Дўстлик» ордени билан тақдирландим. Касаба уюшмалари санаторийда даволаниб келишим учун бепул йўлланма таддим эти. Шу кунларда «Чимён»да дам олишини режалаштириб турибман.

Жамшид ЭРГАШЕВ,
«ISHONCH»

Хотин-қизлар муаммоларини ўрганиш ва ҳал этиш борасидаги ташаббус Сурхондарё вилоятида ҳам ўзининг ҳаётбахш самаралини бермоқда.

Ҳаётга қувонч киритган ташаббус

«Аёллар дафтирида» қайд этилган хотин-қизларни ижтимоий кўллаб-куватлаш мақсадида улар 9 тоғифага ахротиди. Шундан келиб чиқиб, биринчи босқицда 2775 нафар бокувчишини йўқотган эҳтиёманд аёлга 2,1 миллиард сўм, 344 нафар І-гурӯх ногиронлиги бўлган хотин-қизга 1,2 миллиард сўм накд моддий ёрдам кўрсатти.

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг «Zodiak-Kasaba-Sayg» шўйба корхонаси кўмагида 3740 нафар хотин-қизнинг Шахрисабз, Сармарқанд, Бухоро, Хива ва Тошкент шаҳарларида саёҳатлари ташкил этилди. Бу савобли ишлар учун «Саховат ва кўмак» жамғармаси хисобидан 1,8 миллиард сўм маблағ ажратти.

Иложисизлик искан-дади.

Улардан бири - Бандиҳон тумани «Фаровон» маҳалласида ўзини Гуласал Аликулова ёзган ташаккурномада шундай дейилади:

«Хўжаипок» сиҳатгоҳида 10 кун даволандим. Танамдаги бутун оғриклирдан фориғ бўлдим. Узимни енгил хис кила бошладим. Олтинсойдаги хуш ҳаётининг ўзи ҳам шифо экан. Сиҳатгоҳдаги шароитларни меганимни билмасдим...

Бунинг учун хайрли ишларнинг бошида турганлардан беҳад миннатдорман!». Ҳа, ҳаётбахш ташаббус аёллар ҳаётига шундай ёруғлик олиб кирмоқда.

Равшан ХОЛМАТОВ,
Ўзбекистон касаба
уюшмалари Федерацияси
Сурхондарё вилояти
кенгаши
«Молия» бўлими
мудири

Таҳлил

Маданият, спорт ва туризм ходимлари Самарқанд вилояти бирлашган қўмитаси ташкил топганига бир йил бўлмоқда. Тузилмавий такомиллашув тармоқ ходимлари нима берди? Ўтган вақт давомида соҳа ходимлари ижтимоий ҳимоясида қандай бурилишлар ясалди? Менжнаткашларнинг ўмиди ва ишончлари оқланяптими? Фаолиятнинг ана шу жиҳатларини таҳлил қилишга ҳаракат қилдик.

УСТУВОРЛИК нималарда акс этмоқда?

Тан олиш керак, тизим бошлангичларини анча фурсат ўзларини «сояда» қолгандек хис этиши. Йиллар давомида бирров разм со-линмаган бошлангич ташкиллар бор эди-да ахир!

- Тармоқ касаба уюшмасига асос солингач, тизимдаги 103 та бошлангич касаба уюшмалари ташкилларини ўз тасарути мизга олдик, - дейди Маданият, спорт ва туризм ходимлари касаба уюшмаси Самарқанд вилояти бирлашган қўмитаси раиси Жўшқин Очилов. - Менжнаткашлар манфаатини ҳимоя қилиш, ходимларга муносиб

хоро, Хива, Кўйкон, Марғилон, Термиз, Шахрисабз, Қарши шаҳарларига саёҳатлари ташкил этилган. 116 нафар ишчи-ходимга юртимизнинг тарихий қадамжолари билан таниши имкони яратилган. Илк маротаба тизим корхоналари ходимлари тўла қамровга олинган ҳолда мини-футбол ва волейбол мусобақалари ўтказилган. Турли саналар муносабати билан 450 нафарга яқин ходим тармоқ касаба уюшмаси томонидан тақдирланган. 50 нафар фахрийга маддий ёрдам кўрсати-

лашади. Таъкидлаш жоизки, касаба уюшмалари ўтасида ўткашиб келинаётган «Энг намунали бошланғич ташкилот» кўрик-танловида ҳам тармоқ ташкилотлари фаол иштирок этиши. Самарқанд вилояти кўйирчоқ театри ҳамда Самарқанд шаҳар 3-сон ҶМСМ танловининг вилоят босқицида биринчи, Пахтача тумани БўСМ иккinci, Тойлоқ тумани БўСМ бошланғич касаба уюшмалари ташкилотлари учинчи ўринни кўлга киритди.

Эътиборли жиҳати, ишчи-ходимларга кўрсатилётган кўмак салмоғида ҳам ўсиш бор. Ўтган даврда 117 нафар ходимга маддий ёрдам берилиб, 70 нафарга яқин азъо сиҳатгоҳларда имтиёзли соғломлаштирилди. Шу билан бирга, ходимлар ва уларнинг оила аъзоларига ҳам бир қатор имтиёз ва афзалликлар яратилмоқда.

Сирадини айтганда, ҳар жабҳада ташаббус кўрсатишга интилётган бирлашган кўми-тага бўлган ишонч тобора мустаҳкамланинг бормоқда. Бу эса фоалиятда ривожланиш борлигидан дарак беради.

Нурилла ШАМСИЕВ,
«ISHONCH»

Миннатдорлик

Хотин-қизлар муаммоларини ўрганиш ва ҳал этиш борасидаги ташаббус Сурхондарё вилоятида ҳам ўзининг ҳаётбахш самаралини бермоқда.

«Аёллар дафтирида» қайд этилган хотин-қизларни ижтимоий кўллаб-куватлаш мақсадида улар 9 тоғифага ахротиди. Шундан келиб чиқиб, биринчи босқицда 2775 нафар бокувчишини йўқотган эҳтиёманд аёлга 2,1 миллиард сўм, 344 нафар І-гурӯх ногиронлиги бўлган хотин-қизга 1,2 миллиард сўм накд моддий ёрдам кўрсатти.

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг «Zodiak-Kasaba-Sayg» шўйба корхонаси кўмагида 3740 нафар хотин-қизнинг Шахрисабз, Сармарқанд, Бухоро, Хива ва Тошкент шаҳарларида саёҳатлари ташкил этилди. Бу савобли ишлар учун «Саховат ва кўмак» жамғармаси хисобидан 1,8 миллиард сўм маблағ ажратти.

Иложисизлик искан-дади.

«Хўжаипок» сиҳатгоҳида 10 кун даволандим. Танамдаги бутун оғриклирдан фориғ бўлдим. Узимни енгил хис кила бошладим. Олтинсойдаги хуш ҳаётининг ўзи ҳам шифо экан. Сиҳатгоҳдаги шароитларни меганимни билмасдим...

Бунинг учун хайрли ишларнинг бошида турганлардан беҳад миннатдорман!». Ҳа, ҳаётбахш ташаббус аёллар ҳаётига шундай ёруғлик олиб кирмоқда.

Равшан ХОЛМАТОВ,
Ўзбекистон касаба
уюшмалари Федерацияси
Сурхондарё вилояти
кенгаши
«Молия» бўлими
мудири

Қорақалпогистон Республикаси

«Энг намунали бошланғич ташкилот» кўрик-танловининг тармоқлар бўйича Қорақалпогистон Республикаси босқичи кўтаринки руҳда ўтди.

Иштирокчилар ўз фоалиятини акс эттируви ҳужжатлар ва бошқа кўргазмали воситарадан кенг фойдаланиб, амалга оширган ишларни мультимедиа, расм-

лар, бантнерлар орқали на-
мойиш этиши.

36 та бошланғич ташкилот иштирок этган ушбу танловда 1-, 2-, 3-ўринларни эгаллаган ғолиблар диплом ҳамда эса-

лик совғалари билан тақдирланди. Турли номинациялар бўйича ғолиблар ҳам муносиб рафбатлантирилди.

Есимхон ҚАНОАТОВ,
«ISHONCH»

Кўрик-танлов

Тармоқлар орасида қайси намунали?

«Энг намунали бошланғич ташкилот» кўрик-танловининг тармоқлар бўйича Қорақалпогистон Республикаси босқичи кўтаринки руҳда ўтди.

Иштирокчиларни ажратиб, ташкилотларни мунозаралантирилди.

36 та бошланғич ташкилот иштирок этган ушбу танловда 1-, 2-, 3-ўринларни эгаллаган ғолиблар диплом ҳамда эса-

лар, бантнерлар орқали на-
мойиш этиши.

36 та бошланғич ташкилот иштирок этган ушбу танловда 1-, 2-, 3-ўринларни эгаллаган ғолиблар диплом ҳамда эса-

лар, бантнерлар орқали на-
мойиш этиши.

36 та бошланғич ташкилот иштирок этган ушбу танловда 1-, 2-, 3-ўринларни эгаллаган ғолиблар диплом ҳамда эса-

лар, бантнерлар орқали на-
мойиш этиши.

36 та бошланғич ташкилот иштирок этган ушбу танловда 1-, 2-, 3-ўринларни эгаллаган ғолиблар диплом ҳамда эса-

лар, бантнерлар орқали на-
мойиш этиши.

36 та бошланғич ташкилот иштирок этган ушбу танловда 1-, 2-, 3-ўринларни эгаллаган ғолиблар диплом ҳамда эса-

лар, бантнерлар орқали на-
мойиш этиши.

36 та бошланғич ташкилот иштирок этган ушбу танловда 1-, 2-, 3-ўринларни эгаллаган ғолиблар диплом ҳамда эса-

лар, бантнерлар орқали на-
мойиш этиши.

36 та бошланғич ташкилот иштирок этган ушбу танловда 1-, 2-, 3-ўринларни эгаллаган ғолиблар диплом ҳамда эса-

лар, бантнерлар орқали на-
мойиш этиши.

36 та бошланғич ташкилот иштирок этган ушбу танловда 1-, 2-, 3-ўринларни эгаллаган ғолиблар диплом ҳамда эса-

лар, бантнерлар орқали на-
мойиш этиши.

36 та бошланғич ташкилот иштирок этган ушбу танловда 1-, 2-, 3-ўринларни э

БИЗНИНГ АРХИВИМИЗ ҚАЧОНДАН БОШЛАНГАН?

«Архив» – лотинча «архивиум» – ҳукумат биноси сўзидан олинган бўлиб, ушбу атама ҳозирда бутунлай бошқа маънода қўлланилади. Ҳозирги кунда архив деганда, идоралар, корхоналар ва ташкилотларнинг, шунингдек, тарихий шахсларнинг фаолиятига оид ҳужжатлар сақланадиган муассаса тушунилади.

Хўш, юртимида архивлар фаолияти қачондан бошланган?

Кадимги давлатлар, хонликлар, амриклилар нинг XIX асрнча бўлган ҳужжатлари манбалари бизгача сақланни қолмаган. Ўзаро урушлар, вайронгарчиликлар натижасида архив ҳужжатлари йўқ бўлиб кетган. Фақатина Кўқон ва Хива хонликлари архивлари, Бухоро амрилигининг «Күшбеги» архиви сакланниб қолган. Уларда ҳам, афуски XIX асрга оид ҳужжатларнинг бир қисми сакланган, холос.

Марказий Осиёни чор Россияси босиб олганидан кейинги давр архивлари, яни XIX асрнинг иккичи ярми ва XX аср ҳужжатлари тўла-сақла-ниб қолган. Кўқон ва Хива хонликлари архивлари – тарихи ўзига хосидир. Чоризм бу хонликларни босиб олганидан кейин ушбу архивларнинг барча материалы 1876 йилда Петербургга – Император кутубхонасига олиб кетилиди. Бу ҳужжатлар ўтган асрнинг 30-йиллари охирiga бутунлай этибордан четда қолиб кетади ва айни бир вақтда умумий ишда ҳам мутлакоғи фойдаланилмаган. Кейинроқ бу архивлар топилиб, улардаги материалылар ва ҳужжатларга қараб, улар Хива Кўқон хонликларнинг архивлари экани аниқланган. Шундан кейнингина бу материалылар ва ҳужжатлардан кенг фойдаланила бошлиди. Хива хонлигининг архивини биринчи бўлиб 1939 йилда тарихи олим П.Иванов атрофича ўрганиб, бу тўғрида хабар беради.

Кўқон архиви ҳақида

Баҳодир АТОЕВ,
Шоғирон тумани давлат архivi директори

Кейнинг пайтларда Тошкент шаҳри ҳар қачонгидан гуллаб-яшнаб, янада чирой очмоқда. Баҳорми, жазираша ёз ёки куз фаслими, қачонлигидан қатти на-зар, хиёбонлар, кўчалар, йўулар атрофига экилган анвойи гулларни, манзарали серсоя дараҳатларни кўриб, кўзимиз кўвандай. Гоҳида уларнинг баъзиларира боқиб, «Номи нима экан?», деб ўйланниб ҳам қоламиз. Масалан, менинг диккатимни ҳар йили июль ойи охирида ва август ойи бошларида чиройли пушти рангда гуллай-

ТОҒМУРЧ ҲАҚИДА МИ-
ЛОДДАН АВВАЛГИ 460-
377 ЙИЛАРДА ЯШАБ
ҮТГАН ЮНОН ВРАЧИ,
ИЛМИЙ ТИББИЁТ АСОС-
ЧИЛЛАРИДАН БИРИ ГИП-
ПОКРАТ ҲАМ ЎЗ АСАРИДА
ЁЗИБ ҚОЛДИРГАН.

диган дараҳт-
симон бута қи-
зиқтириб келган.
Шунга кўра, «Бу
бутанинг ил-
мий номи нима?
Асл ватанин қаेर
ва қаерларга
тарқалган?», де-
ган саволларга
жавоб топишга
ҳаракат қилдим.
Ўзбекистон Републикаси Фанлар

Ота-боболаримиз азал-азалдан эзгу ниятлар ила катта-кичик боғлар яратишган. Ҳовли ва томорқаларига, йўл ва кўча четла-рига, ён-атрофда бўш ётган жойларга мевали ёки манзарали да-раҳт кўчватларини қадаб, меҳр билан парваришишган. Биз ҳам ёшлигимизда бундай ҳайрли ишлардан четда қолмасдик. Ҳар йили ўқитувчиларимиз бошчилигига қадрдан мактабимиз ҳу-дудига ўрик, шафтоли, тут ниҳолларини, ариқлар қирғоғи ва йўл бўйларига гужум, тол, терак қаламчаларини ўтқазардик. Ҳозир улар азим дараҳтларга айланган.

Марям дараҳтини биласизми?..

Ўзбекистон Миллий гербарийси ноёб имлий объектининг маҳсус жавон-ларида 7186-тартibi рақами остида сакланётган Vitex L.-туркумига мансуб иккι тур – Vitex agnus-castus L., Vitex pseudo-negundo (Hausskn.) Hand.-Mazz. гербарий намуналари мавжуд. Улар олимларимиз ва кол-лекторлар томонидан 1941, 1949, 1976, 2019 йилларда Қашқадарё ҳав-заси, Ҳисор водийсидаги Варзоб дарёси ён-атрофларидан, шунинг-

дашор оиласига мансуб, бўйи 2,5-4 метрга етади. Асосан ўрта ер денгизи атрофларида, Болқон ярим оролида, Сурия, Фаластин, Ироқ, Туркия, Эрон, Кичик Осиё, Кавказ, Крим, Марказий Осиёда Жанубий Помир, Копеттоғда тарқалган бўйи, тошиш-шагали, кумли-кўмлоқ ва қуруқ турпроқли ерларда ўсади.

Тоғмурчининг иккى тури Ўзбекистонда қадимдан ўсади. У ёз пайтлари Тошкент шаҳрининг Амир Темур хи-

академияси Ботаника институтининг Ўзбекистон Миллий гербарийси ноёб имлий объектининг маҳсус жавон-ларида 7186-тартibi рақами остида сакланётган Vitex L.-туркуmiga мансуб иккι тур – Vitex agnus-castus L., Vitex pseudo-negundo (Hausskn.) Hand.-Mazz. гербарий намуналари мавжуд. Улар олимларимиз ва кол-лекторлар томонидан 1941, 1949, 1976, 2019 йилларда Қашқадарё ҳав-заси, Ҳисор водийсидаги Варзоб дарёси ён-атрофларидан, шунинг-

дошор оиласига мансуб, бўйи 2,5-4 метрга етади. Асосан ўрта ер денгизи атрофларида, Болқон ярим оролида, Сурия, Фаластин, Ироқ, Туркия, Эрон, Кичик Осиё, Кавказ, Крим, Марказий Осиёда Жанубий Помир, Копеттоғда тарқалган бўйи, тошиш-шагали, кумли-кўмлоқ ва қуруқ турпроқли ерларда ўсади.

Тоғмурчининг иккى тури Ўзбекистонда қадимдан ўсади. У ёз пайтлари Тошкент шаҳрининг Амир Темур хи-

ёбонида, Тошкент Ботаника боғида, айrim кўп қаватли иморатлар атрофларида гуллаб турганини кўпчилигимиз кўрганмиз.

Тоғмурч ҳақида милоддан аввалги 460-377 йилларда яшаб ётган юнон врач, илмий тиббиёт асосчиларидан бири Гиппократ ҳам ўз асарида ёзиб қолдирган. Зеро, бу бута дори-вор аҳамиятга эга, озиқ-овқатларга хушбўй таъм берувчи, асалдек ши-рали ва манзарали ўсимлик ҳисобланади. Барғлари тарқибида 38-118 фоиз С витамини, меваси таркибида органик кислоталар, алкалойидлар, ошловчи моддалар, кумаринлар, флавоноидлар (кастин, кемпферол), эфир мойи, циперол, лианейл, липолен, абинен кислоталари мав-жуд. Барги, меваси, ургудан ажра-тиб олиндагин экстратлар ва дори воситалари асосан аёлларда учрай-диган хасталикларда кўлланилади.

Марям сўзининг луғавий маъноси Аллоҳга ибодат қилувчи демакдир. Бундан ташқари, у жўда аччиқ, заҳар-зақум деган маъно-ларни ҳам англатади.

Марҳамат МАТВАФОЕВА,
ЎзРФА Ботаника институтининг
Ўзбекистон миллий гербарийси
етакчи мутахассиси,
биология фанлари номозоди

тириш, мукофотлашга хизмат қилади-
ган тадбир низомида қаламашининг
ижодий тажрибаларини кенг ёйиш
мақсади ҳам қайд этилади. Ижодкор
тажрибалари, маҳорати заргарнинг
маҳоратидан анча-мунча инжа. Ал-
лоҳинган бу неъмати насиб этганлар
ижодини «умумий қозон»даги турли
сифат ва дараждаги мақолаларга
аралаштириб ташлаб, шоҳсуга «чў-
мич ушлаганларни кўтариш мак-
садга қай дараждада мувофиқ бўлар
екан?

Муҳтарама УЛУФОВА,
Республика маънавияти
ва маърифат маркази
масъул ходими

www.ishonch.uz
сайти орқали Ўзбекистон

РЕСПУБЛИКАСИ
Президентининг
фармони қарорлари,

Энвар АБДУМОХТОРОВ,
Сайфулло АХМЕДОВ,
Акмал САИДОВ,
Равшан БЕДИЛОВ,
Кутлумурот СОБИРОВ,
Сурҳоб РАФИКОВ,
Шоқосим ШОИСЛОМОВ,
Ҳамидула ПИРИМКОУЛОВ,
Нодира КАРИМОВА,
Анвар ҚУЛМУРОДОВ

(Бош мухаррирниң
биринчи ўринбосари),

Мехридин ШУКУРОВ

(Масъул котиб – «Ishonch»),

Валентина МАРЦЕНЯК

Бош муҳаррир

Хусан ЭРМАТОВ

Бўлимлар:

Касаба ўшмалари ҳаёти –

(71) 256-64-69

Хуқуқ ва халқаро ҳаёти –

(71) 256-52-89

Миллий-маънавий

қадриятлар ва спорт –

(71) 256-82-79

Хатлар ва мухирлар

билин ишлаш –

(71) 256-85-43

Маркетинг ва обуна –

(71) 256-87-73

www.ishonch.uz
сайти орқали Ўзбекистон

Республикаси Президентининг

фармони қарорлари,

эн сўнги янгиликлар,

тажлилий, танқидий

мақолалар, хабарларнинг

тўлиқ матни

билин танишишингиз

мумкин.

Худудлардаги мухбирлар:

Қорақалпогистон

Республикаси (+998-99) 889-90-22

Андиқон вилояти (+998-99) 889-90-23

Бухоро вилояти – (+998-99) 889-90-31

Жиззах вилояти – (+998-99) 889-90-34

Наманган вилояти – (+998-99) 889-90-28

Навоий вилояти – (+998-99) 889-90-44

Тошкент вилояти – (+998-99) 889-90-44

Самарқанд вилояти – (+998-99) 889-98-55

Сурхондэр вилояти – (+998-99) 889-90-32

Фарғонга вилояти – (+998-99) 889-98-24

Хоразм вилояти – (+998-99) 889-98-01

Қашқадарё вилояти – (+998-99) 889-90-27

«Ishonch»дан олинган маълумотларда

манба сифатида газета номи

кўрсатилиши шарт.

Муаллифлар фикри таҳририят

нуктани назаридан

фарқланиши мумкин.

Навбатчи муҳаррир:

А. Абдураҳмонов

Масъҳихлар:

Д. Хайдорберганова,

Ф. Мирраҳимов

Саҳифаловчи:

Х. Абдужалолов

Бошчи топшириш вақти – 03:00

Топширилди – 03:20

Газета оғсет усулида,

А-2 формати босидли.

Ҳажми 2 босма табоқ.

Буюрта Г – 806.</p